

A Mathiász János Általános Iskola helyi tanterve

2017

A Mathiász János Általános Iskola több mint 110 éves múltra tekint vissza. Az iskola pedagógustestülete és diákjai által elért eredmények arra köteleznek bennünket, hogy egyrészt őrizzük az elődök által alkotott és képviselt értékeket, másrészt olyan korszerű, innovatív iskolát működtessünk, amely a régi színvonalon felel meg az új kihívásoknak, elvárásoknak.

A vonatkozó jogszabályok

- **2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről szóló**
- **110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról**
- **51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásnak rendjéről**
- **20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról**

- 2013. január 1-jével a megyei kormányhivatalok hatáskörébe telepített köznevelési ágazati feladatok egy része a járási kormányhivatalok feladatává válik. Ehhez kapcsolódó törvények: 2011. évi CXC törvény 30§ (5) 45§ (8) (9) (10) bekezdései
- 2013. január 1-jével a települési önkormányzatok köznevelési feladatai az óvodai nevelés kivételével megszűnnek és ezzel egyidejűleg állami feladattá válik.
- A települési önkormányzatok működtetési kötelezettségeit az Nkt. 76 § –a rögzíti.

2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről

26 § (1) bekezdése alapján iskolánkban folyó nevelő és oktató munka az iskola pedagógiai programja szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el, és az intézményvezető hagyja jóvá. a pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybe lépéséhez amelyből a fenntartóra, működtetőre többletköltség hárul, a fenntartó, a működtető egyetértése szükséges.

26 § (2) bekezdése alapján iskolánk pedagógiai programjának részeként a miniszter által kiadott kerettanterveket kiegészítve helyi tantervet készít. A helyi tanterv megnevezi az oktatási miniszter által választottat és rendelkezik a kerettantervben meghatározott kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások időkerete legfeljebb 10 %-ának felhasználásáról.

26 § (5) bekezdése alapján az iskola pedagógiai programját a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezeti be.

1. Tantárgy és tanóra szerkezet

Iskolánk helyi tanterveit (adaptált) a vonatkozó törvények és rendeletek alapján készítettük el.

Iskolánk az 51/2012 (XII.21.) rendelet mellékleteként kiadott Nemzeti Alaptantervre épülő, az oktatási miniszter által kiadott kerettanterve alapján készíti el helyi tantervét.

Az átdolgozott pedagógiai programot 2013/2014. tanévben 1. és 5. évfolyamon, majd tanévenkénti előreléptetéssel vezeti be.

2014. szeptember 1-jétől két kerettanterv van érvényben:

- Átdolgozott kerettanterv 2004. szeptembertől, mely 2015/2016. tanév augusztus 31-ig kerül kivételre.
- Új kerettanterv melynek teljes bevezetése 2016/2017. tanévben fog valamennyi évfolyamon érvényesülni.

2016. augusztus 31-ig érvényben lévő szabályozások

- 110/2012. (VI.4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

- 243/2003. (XII.17.) Korm. rendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról bevezetéséről, és alkalmazásáról
- 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 17/2004. (V.20.) OM rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről valamint egyes oktatási jogszabályok módosításáról

Szabályozás - Az új kerettanterv bevezetésének osztályonkénti mutatója

Tanév/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
2013./2014.								
2014./2015.								
2015./2016.								
2016./2017.								

Iskolai szinten az előírt tananyagot és követelményeket a fenti dokumentumok tartalmazzák és szabályozzák, amelynek részletei az egyes tantárgyakhoz választott és kidolgozott dokumentumokban konkretizálódnak.

A helyi tantervekben előírt tananyag és követelményrendszer az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyakra lebontott tantárgyi struktúrában, a kötelező, szabadon tervezhető órák és egyéb foglalkozások körében valósul meg. Az időkeretet heti tanulói terhelhetőség óraszám maximumban határozza meg.

A tantárgyfelosztás alapján készített összesített iskolai órarend tartalmazza a tanórai és egyéb foglalkozások időpontját, osztályonként és tanóránként az adott tantárgy és a tanár megnevezésével. 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 105 § (4)

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázatok tartalmazzák.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
<i>Tantárgyi engedélyezett többlet</i>	2	2	2	2
<i>Időkeret differenciája terhére</i>	3	3	3	6

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1			
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31
<i>Tantárgyi engedélyezett többlet</i>	3	3	4	4
<i>Időkeret differenciája terhére</i>	4	4		

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	B változat
Matematika	B változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	A változat

A választott kerettanterv feletti óraszám

A választott kerettantervek óraszámát

- a szabadon tervezhető órakeret
- a tantárgyi engedélyezett többlet órakeret
- a tanuló heti kötelező óraszám és az osztályok számára engedélyezett heti időkeret differenciája terhére tervezhető további óraszám terhére az alábbiak szerint emeljük meg.

Óraterv a helyi tantervhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6+1	6+1
Angol nyelv	0+1	0+2	0+2	2+1
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1+1	1+1	1+1	1+1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Informatika	0	0	0	0+1
Dráma és tánc	0+1	0+1	0+1	0+1
Összes tanóra	27	28	28	30
Szabadon tervezett órakeret	2	2	3	3
Tantárgyi engedélyezett többlet	2	2	2	2
Időkeret differenciája terhére	0	1	1	1
Heti terhelhetőség óraszám max	30	30	30	35

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	3+2	4+1
Angol nyelv	3+0	3+0	3+1	3+1
Matematika	4+0	3 +1	3+1	3+1
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2		
Fizika			2	1
Kémia			1	2
Biológia-egészségtan			2	1
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc	1	0+1		
Vizuális kultúra	1+1	1+1	1+0	1+1
Informatika	0+1	1+0	1+0	1+0
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Összes tanóra	29	29	32	32
Szabadon tervezett órakeret	2	3	3	3
Tantárgyi engedélyezett óra	1	1	1	1
Időkeret differenciája terhére	0	0		
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

Tantárgyi kerettantervek helyi adaptációja

Évfolyam	Tantárgy	Heti óraszám	Éves óraszám	Adaptált tanterv megnevezése	10% óraszám	10% felhasználásá- nak tartalma
1.osztály	Magyar nyelv és irodalom	7	259	Eszterházy Károly Egyetem	26	Témakörökön belüli gyakorló óra
1.osztály	Angol	1	37	BÁBEL BOOK Kft	4	Angol és amerikai hagyományok megismerése
1.osztály	Mate- matika	5	185	Eszterházy Károly Egyetem	19	Témakörökön belüli gyakorló óra
1.osztály	Erkölc-	1	37	Eszterházy	4	Népi hagyományok

	tan			Károly Egyetem		
1.osztály	Környe- zetisme- ret	2	74	Eszterházy Károly Egyetem	7	Témakörökön belüli gyakorló óra
1.osztály	Ének- zene	2	74	Eszterházy Károly Egyetem	7	Zenehallgatás, népi játékok, koncert látogatás
1.osztály	Vizuális kultúra	2	74	Eszterházy Károly Egyetem	7	Témakörök kidolgozásához hosszabb előkészítő időkeret
1.osztály	Dráma és tánc	1	37	Eszterházy Károly Egyetem	4	Improvizálás, szerepjátékok
1.osztály	Technika életvitel	1	37	Eszterházy Károly Egyetem	4	Kézfejlesztő, írás előkészítő tevékenységek
1.osztály	Testneve- lés	4+1	185	Eszterházy Károly Egyetem	19	Kosárlabda
2.osztály	Magyar nyelv és irodalom	7	259	Eszterházy Károly Egyetem	26	Témakörökön belüli gyakorló óra
2.osztály	Angol nyelv	2	74	BÁBEL BOOK Kft	7	Angol és amerikai hagyományok megismerése
2.osztály	Matema- tika	5	185	Eszterházy Károly Egyetem	19	Témakörökön belüli gyakorló óra, Halmazok
2.osztály	Erkölc- tan	1	37	Eszterházy Károly Egyetem	4	Népi hagyományok
2.osztály	Környe- zetisme- ret	2	74	Eszterházy Károly Egyetem	7	Témakörökön belüli gyakorló óra, Kísérletek
2.osztály	Ének- zene	2	74	Eszterházy Károly Egyetem	7	Zenehallgatás, népi játékok, koncert látogatás
2.osztály	Vizuális	2	74	Eszterházy	7	Témakörök

	kultúra			Károly Egyetem		kidolgozásához hosszabb előkészítő időkeret
2.osztály	Dráma és tánc	1	37	Eszterházy Károly Egyetem	4	Improvizálás, szerepjátékok
2.osztály	Technika életvitel	1	37	Eszterházy Károly Egyetem	4	Kézügyesség fejlesztés
2.osztály	Testneve- lés	4+1	185	Eszterházy Károly Egyetem	19	Kosárlabda
3.osztály	Magyar nyelv és irodalom	7	259	Eszterházy Károly Egyetem	26	Témakörökön belüli gyakorló óra
3.osztály	Angol nyelv	2	74	BÁBEL BOOK Kft	7	Angol és amerikai hagyományok megismerése
3.osztály	Matema- tika	5	185	Eszterházy Károly Egyetem	19	Témakörökön belüli gyakorló óra
3.osztály	Erkölc- tan	1	37	Eszterházy Károly Egyetem	4	Népi hagyományok
3.osztály	Környe- zetisme- ret	2	74	Eszterházy Károly Egyetem	7	Témakörökön belüli gyakorló óra
3.osztály	Ének- zene	2	74	Eszterházy Károly Egyetem	7	Zenehallgatás, népi játékok, koncert látogatás
3.osztály	Vizuális kultúra	2	74	Eszterházy Károly Egyetem	7	Témakörök kidolgozásához hosszabb előkészítő időkeret
3.osztály	Dráma és tánc	1	37	Eszterházy Károly Egyetem	4	Improvizálás, szerepjátékok
3.osztály	Technika életvitel	1	37	Eszterházy Károly Egyetem	4	Témakörök kidolgozására többszörös időkeret
3.osztály	Testneve-	5	185	Eszterházy Károly Egyetem	19	Kosárlabda

	l és					
4.osztály	Magyar nyelv és irodalom	7	259	Eszterházy Károly Egyetem	26	Témakörökön belüli gyakorló óra
4.osztály	Angol nyelv	3	111	MM Publications-ELT Hungary	11	Angol és amerikai hagyományok megismerése
4.osztály	Matematika	5	185	Eszterházy Károly Egyetem	19	Témakörökön belüli gyakorló óra
4.osztály	Erkölcstan	1	37	Eszterházy Károly Egyetem	4	Népi hagyományok
4.osztály	Környezetismeret	2	74	Eszterházy Károly Egyetem	7	Témakörökön belüli gyakorló óra
4.osztály	Ének-zene	2	74	Eszterházy Károly Egyetem	7	Zenehallgatás, népi játékok, koncert látogatás
4.osztály	Vizuális kultúra	2	74	Eszterházy Károly Egyetem	7	Témakörök kidolgozásához hosszabb előkészítő időkeret
4.osztály	Dráma és tánc	1	37	Eszterházy Károly Egyetem	4	Improvizálás, szerepjáték
4.osztály	Informatika	1	37	Eszterházy Károly Egyetem	4	Információgyűjtés hatékony módszerei a böngésző programokban
4.osztály	Technika életvitel	1	37	Eszterházy Károly Egyetem	4	Témakörök kidolgozására többlet órakeret
4.osztály	Testnevelés	5	185	Eszterházy Károly Egyetem	19	Kosárlabda
5.osztály	Magyar nyelv és	5	185	51/2012 (XII.21).EMMI	15+4	Témakörökön belüli gyakorló óra,

	irodalom			rendelet kerettanternv alapján		Szövegértés
5.osztály	Angol nyelv	3	111	Oxford University Press	11	Kommunikáció, élő nyelvi szituáció
5.osztály	Matema- tika	4	148	Műszaki Tankönyvkiadó	15	Témakörökön belüli gyakorló óra
5.osztály	Történe- lem	2	74	51/2012 (XII.21).EMMI rendelet kerettanternv alapján	7	Témakörökön belüli gyakorló óra
5.osztály	Erkölc- tan	1	37	Mozaik Tankönyvkiadó	4	Népi hagyományok
5.osztály	Termé- szetisme- ret	2	74	Nemzeti Tankönyvkiadó	7	Témakörökön belüli gyakorló óra
5.osztály	Ének- zene	1	37	Mozaik Tankönyvkiadó	4	
5.osztály	Vizuális kultúra	2	74	Eszterházy Károly Egyetem	7	Témakörök kidolgozásához hosszabb előkészítő időkeret
	Dráma és tánc	1	37	51/2012 (XII.21).EMMI rendelet kerettanternv alapján	4	Improvizálás, szerepjátékok
5.osztály	Informa- tika	1	37		4	
5.osztály	Technika életvitel	1	37	51/2012 (XII.21).EMMI rendelet kerettanternv alapján	4	Gyakorlati feladatok
5.osztály	Testnevel és	5	185	Eszterházy Károly Egyetem	19	Kosárlabda

5.osztály	Osztály- főnöki	1	37		4	Közösségfejlesztés
6.osztály	Magyar nyelv és irodalom	5	185	51/2012 (XII.21).EMMI rendelet kerettantern alapján	15+4	Témakörökön belüli gyakorló óra, Szövegértés
6.osztály	Angol nyelv	3	111	Oxford University Press	11	Kommunikáció, élő nyelvi szituáció
6.osztály	Matema- tika	4	148	Műszaki Tankönyvkiadó	15	Témakörökön belüli gyakorló óra
6.osztály	Történe- lem	2	74	51/2012 (XII.21).EMMI rendelet kerettantern alapján	7	Témakörökön belüli gyakorló óra
6.osztály	Erkölc- tan	1	37	Mozaik Tankönyvkiadó	4	Népi hagyományok
6.osztály	Termé- szetisme- ret	2	74	Nemzeti Tankönyvkiadó	7	Témakörökön belüli gyakorló óra
6.osztály	Ének- zene	1	37	Kulcs a Muzsikához Kft.	4	
6.osztály	Vizuális kultúra	2	74	Eszterházy Károly Egyetem	7	Témakörök kidolgozásához hosszabb előkészítő időkeret
6.osztály	Dráma és tánc	1	37	51/2012 (XII.21).EMMI rendelet kerettantern alapján	4	Improvizálás, szerepjátékok
6.osztály	Informa- tika	1	37		4	
6.osztály	Technika	1	37	51/2012	4	Gyakorlati

	életvitel			(XII.21).EMMI rendelet kerettantern alapján		feladatok
6.osztály	Testneve- lés	5	185	Apáczai Kiadó	19	Kosárlabda
6.osztály	Osztály- főnöki	1	37		4	Közösségfejlesztés
7.osztály	Magyar nyelv és irodalom	5	185	51/2012 (XII.21).EMMI rendelet kerettantern alapján	15+4	Témakörökön belüli gyakorló óra, Szövegértés
7.osztály	Angol nyelv	4	148	Oxford University Press	15	Kommunikáció, élő nyelvi szituáció
7.osztály	Matema- tika	4	148	Műszaki Tankönyvkiadó	15	Témakörökön belüli gyakorló óra
7.osztály	Történe- lem	2	74	51/2012 (XII.21).EMMI rendelet kerettantern alapján	7	Témakörökön belüli gyakorló óra
7.osztály	Erkölc- tan	1	37	Eszterházy Károly Egyetem	4	Népi hagyományok
7.osztály	Biológia	2	74	Nemzeti Tankönyvkiadó	7	Témakörökön belüli gyakorló óra
7.osztály	Fizika	2	74	51/2012 (XII.21).EMMI rendelet kerettantern alapján	7	Témakörökön belüli gyakorló óra
7.osztály	Kémia	1	37	Eszterházy Károly Egyetem	4	Témakörökön belüli gyakorló óra
7.osztály	Földrajz	1	37	Eszterházy Károly Egyetem	4	Témakörökön belüli gyakorló óra
7.osztály	Ének- zene	1	37	Kulcs a Muzsikához Kft	4	

7.osztály	Vizuális kultúra	1	37	Eszterházy Károly Egyetem	4	Témakörök kidolgozásához hosszabb előkészítő időkeret
7.osztály	Informatika	1	37		4	
7.osztály	Technika életvitel	1	37	51/2012 (XII.21).EMMI rendelet kerettanternv alapján	4	Gyakorlati feladatok
7.osztály	Testnevelés	5	185	Apáczai Kiadó	19	Kosárlabda
7.osztály	Osztályfőnöki	1	37		4	Pályaorientáció
8.osztály	Magyar nyelv és irodalom	5	185	51/2012 (XII.21).EMMI rendelet kerettanternv alapján	15+4	Témakörökön belüli gyakorló óra, Szövegértés
8.osztály	Angol nyelv	4	148	Oxford University Press	15	Kommunikáció, élő nyelvi szituáció
8.osztály	Matematika	4	148	Műszaki Tankönyvkiadó	15	Témakörökön belüli gyakorló óra
8.osztály	Történelem	2	74	51/2012 (XII.21).EMMI rendelet kerettanternv alapján	7	Témakörökön belüli gyakorló óra
8.osztály	Erkölcstan	1	37	Eszterházy Károly Egyetem	4	Népi hagyományok
8.osztály	Biológia	1	37	Nemzeti Tankönyvkiadó	4	Témakörökön belüli gyakorló óra
8.osztály	Fizika	1	37	51/2012 (XII.21).EMMI rendelet kerettanternv	4	Témakörökön belüli gyakorló óra

				alapján		
8.osztály	Kémia	2	74	Eszterházy Károly Egyetem	7	Témakörökön belüli gyakorló óra
8.osztály	Földrajz	2	74	Eszterházy Károly Egyetem	7	Témakörökön belüli gyakorló óra
8.osztály	Ének- zene	1	37	Kulcs ^a Muzsikához Kft	4	
8.osztály	Vizuális kultúra	2	74	Eszterházy Károly Egyetem	7	Ábrázoló geometria
8.osztály	Informa- tika	1	37		4	
8.osztály	Testne- velés	5	185	Apáczai Kiadó	19	Kosárlabda
8.osztály	Osztály- főnöki	1	37		4	Pályaorientáció

Napi terhelhetőség korlátai évfolyamonként

Évfolyam	110/2012.(VI.4) Korm.rendelet 8§ (1) a tanuló kötelező és választható tanítási óráinak száma egy tanítási napon nem lehet több
1. osztály	6 tanítási óránál
2. osztály	6 tanítási óránál
3. osztály	6 tanítási óránál
4. osztály	7 tanítási óránál
5. osztály	7 tanítási óránál
6. osztály	7 tanítási óránál
7. osztály	7 tanítási óránál
8. osztály	7 tanítási óránál

A tanulók heti időkeretének tervezett felhasználása %-os arányban, melynek évenkénti változását az iskola éves munkaterve tartalmazza.

- Tanuló heti kötelező óraszám 55-62%
- Egyéb foglalkozások időkerete 45-38%

A csoportbontások számát a rendelkezésünkre álló órakeret valamint az osztály létszámok alakítják. A csoport létszámát 10-15 fő között határozzuk meg. **A létszámhatárok a hit és erkölcstan valamint az erkölcstan órák csoportbontásait nem érinti. Ezek csoportbontása az évenkénti szülői felmérések alapján történő igények alapján valósul meg.**

Az egyéb foglalkozásokat és azok időkeretét a 2011. évi CXCV. törvény 27§ (4) és a Nkt. 4 § 5.pontja határozza meg, melyet az alábbiak szerint tervezzük felhasználni:

- Napközi
- Tanulószoba
- Szakkörök
- Differenciált képességfejlesztés

További tanórán kívüli foglalkozásokra van lehetőség, melyek nem az órátömeg terhére vannak biztosítva:

- Lira Alapfokú Művészetoktatási Intézmény zenetanulási lehetőséget biztosít tanulóink számára. (citera, zongora, szintetizátor), igény esetén további hangszereken való zenetanulás is lehetséges (gitár, furulya)
- MKOSZ „Dobj kosárba” program keretében 1-3. évfolyamos tanulók kosárlabda edzéseit biztosítja
- Mercedesz Benz Kosárlabda Akadémia 4-6. évfolyamos tanulók kosárlabda edzéseit biztosítja

Napközi – Tanulószoba

A napközi és tanulószobai foglalkozások olyan tanórán kívüli csoportos, pedagógiai tartalmú tevékenysége iskolánkban, mely szolgálja a gyermekek fejlődését.

Az 1. 2. 3. és 4. osztályosok önálló napközis csoportot alkotnak, a délutáni foglalkozásokon az osztályok teljes létszámmal vesznek részt. A felső tagozatos évfolyamokból jelentkező

tanulók alkotják a tanulószobai csoportot. A tanulók írásbeli és szóbeli házi feladataikat a délutáni napközis illetve tanulószobai foglalkozásokon készítik el.

Feladatok a napköziben, tanulószobán

- Szoros kapcsolattartás osztálytanítókkal, szaktanárokkal
- A tanítási órákra való felkészülés
- Önálló tanítási felelősség kialakítása, a tevékenység megkövetelése
- Egyéni képességek figyelemmel kísérése
- Differenciálás, felzárkóztatás, tehetséggondozás
- Mindennapos testnevelés a napköziben

A napközis foglalkozások szabályozása

- Nkt. 27 § (1) szerint a nappali rendszerű iskolai oktatásunk része a napközis foglalkozás.
- Nkt. 46 § (1) A tanuló kötelezettsége a választott napközis foglalkozásokon való részvétel, és azok rendjének megtartása.
- Nkt. 98 § (1) (3) A napközis foglalkozásokat pedagógus-munkakörben foglalkoztatott pedagógus vezeti.
- Nkt. 62 § (6) A napközis foglalkozások neveléssel-oktatással lekötött munkaidő.
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 4 § (2) 5 § (2) 7 § (1) alapján a napközis foglalkozások célját, szervezeti formáit, időkereteit, az SZMSZ, rendszabályát a házirend tartalmazza.
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 94 § 103 § szerint foglalkozási naplót vezetünk.
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rend. 105 § (4) alapján a napközis foglalkozásokat minden évben a tantárgyfelosztásban tervezzük meg.
- Minden tanév végén igényfelmérés történik a következő tanévre vonatkozóan. Ekkor írásban nyilatkoznak a szülők, hogy következő tanévben kérnek-e napközis illetve tanulószobai ellátást gyermekük számára. Ezen felmérés alapján készítjük el a következő tanév napközi és tanulószobai csoportjainak beosztását és létszámát.
- A napközis és tanulószobai ellátást térítésmentesen biztosítjuk. Az étkezési díjakról és a kedvezmények feltételeiről a szülőket év elején az aktuális tanévre vonatkozóan, év végén a következő tanévre vonatkozóan tájékoztatjuk, valamint év közbeni változások esetén.

2. A mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27 § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük. 2012. szeptember 1-jétől kezdődően biztosítjuk a heti 5 testnevelés órát első és ötödik osztályban, majd ettől kezdődően felmenő rendszerben. A többlet testnevelés órákat beépítettük az évfolyamokon alkalmazott helyi tantervbe, és a tanuló kötelező tanórai foglalkozásainak száma ezáltal növekedett. Iskolánk sajátosságaként kiemelten kezelt sportág a kosárlabda, így a testnevelés és sportfoglalkozások egy része is erre orientálódik. 2013. szeptember 1-jétől az egyik testnevelés óra keretében néptánc foglalkozást vezetünk be.

Az alsó tagozat 1-4. évfolyamain a mindennapos testnevelés 4testnevelés+1 néptánc órák megtartásával valósul meg.

A testnevelés tanmenet úszásoktatást is tartalmaz, melynek megvalósulása évente a Kecskeméti Tankerületi Központ szervezése alapján történik.

A környezeti nevelés

Iskolánk kertvárosi övezetben található, az intézménynek tágas udvara, természet közeli környezete van. Sportolásra lehetőséget ad az iskola modern sportcsarnoka, és futball pályája. A tantermek tágasak, világosak, ebédlőtermünk higiénikus, esztétikus. A helyben lakó gyerekek többnyire gyalogosan vagy kerékpárral közlekednek. A családok kertet tartanak fenn és sok helyen állatot tartanak. A településen megvalósult a szelektív hulladékgyűjtés és elszállítás. A helyi költségvetés kialakításában gondot fordítanak a környezettudatos tevékenységek, szokások kialakítására (komposztálás, energiatakarékos izzók használata, napenergiával működő közvilágítás, fásítás stb.).

A környezeti nevelés célja, elősegíteni azt a felismerést, hogy a gazdasági, társadalmi és ökológiai jelenségek egymással kölcsönös függésben vannak, tehát nem alárendeltségi, hanem mellérendeltségi viszonynak kell lenni közöttük. A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítse az élő természet fennmaradását, és a társadalmak fenntartható

fejlődését. A környezeti nevelés hivatott biztosítani a környezet megvédéséhez szükséges tudást, készséget, értékrendszert és elkötelezettséget. A környezeti nevelés olyan folyamat, melynek célja, hogy az ember környezettudatosan gondolkodjék, odafigyeljen környezetére és minden azzal kapcsolatos problémára. Rendelkezzen az ehhez szükséges tudással, képességekkel, motivációval és mind egyéni mind pedig közösségi téren törekedjen a jelenlegi problémák megoldására és az újabbak megelőzésére.

A környezeti nevelés során a tanulók megismerik azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként földünkön a környezeti válságjelenségek mutatkoznak. Konkrét hazai, lakóhelyi példákon megismerik a társadalmi, gazdasági élet pozitív és negatív környezeti következményeit. Bekapcsolódnak a közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvést igyekszünk erősíteni. A környezettudatos nevelés nem fogható fel ismeretszerzéseként, hiszen a környezeti nevelés a mindennapi életvitel, magatartás, szemléletmód megváltoztatására is irányul, éppen ezért a mindennapi életre kiterjedő hatása van.

A környezeti nevelés keretében végzett tevékenységeink:

- Környezetismeret órák számának megemlése alsó tagozat minden évfolyamán
- Természetvédelmi szakkör
- Lakóhelyünkön lévő Katona Zsigmond Emlékpark kialakításában, fejlesztésében aktívan közreműködik iskolánk.
- Együttműködési megállapodást írtunk alá 2013. évre a Kecskemét - Katonatelep Ifjúságáért Alapítvánnyal, mely szerint továbbra is vállaljuk az Emlékpark gondozásával járó feladatokat, újabb növények ültetését, szelektív hulladékgyűjtést, és tanulóink részt vesznek 3 alkalommal szervezett a témával kapcsolatos klub-foglalkozáson.
- Iskolánk részt vesz az Európai Közösség által finanszírozott európai iskola-gyümölcs programjában
- Szüret a településen működő Szőlészeti Kutatóintézet Telepén
- Egy-egy osztály látogatást tesz a Kecskeméti Vadasparkban és a Kecskeméti Arborétumban
- Rajzpályázatokon való részvétel jeles környezeti napok alkalmával (Állatok hónapja, Víz világnapja, Madarak fák napja, Föld napja, Környezetvédelmi világnap, stb.)

- Madáretetők kihelyezése az iskola területén, és a madarak téli etetése
- Elhasznált elemeket, zseblepeket az iskolában elhelyezett tárolóba gyűjtjük
- Az épület termeit, folyosóit esztétikusan igyekszünk berendezni, díszíteni
- Komposzt ládákat állítottunk fel és a zöld hulladék gyűjtése ezekbe történik.

Fejlesztendő terület:

- A szelektív hulladékgyűjtés lehetőségének megteremtése
- Udvari fajták karbantartása
- Az iskola udvarának, parkjának mindig időben történő rendben és karbantartása
- Felső mosdók rendbehozatala
- További fák ültetése az iskola udvarán
- Pályázati és egyéb forrás felkutatása a nyílászárók cseréjére
- Udvari szemetesek vásárlása és kihelyezése
- Iskola futballpályájának leaszfaltozása

A környezeti nevelésnek a természettudományos ismeretek átadásán túl állampolgári nevelésnek és személyiségfejlesztésnek is kell lennie. Ez a személyiségfejlesztés a környezeti nevelésben is hasonló jellegű feladatok megoldásán keresztül valósul meg, mint bármely más tárgy oktatása kapcsán. Az egyes tantárgyak témakörökre, tartalmakra és tevékenységekre lebontva tartalmazzák az iskolánkban megvalósuló, megvalósítható környezeti nevelés lehetőségeit.

A környezeti nevelés megjelenése a különböző tantárgyakban

Környezetismeret

- Az időjárás elemeinek megfigyelése. Időjárás naptár készítése
- A víz megjelenési formái a természetben. A település és környéke felszínének jellemző formái
- Séta vagy kirándulás. A tapasztalatok rajzos rögzítése
- A különböző csapadéktípusok vizsgálata
- A közvetlen környezetben előforduló növények megfigyelése
- Elemi ismeretek a növénygondozásról. A termesztett növények megfigyelése
- Zöldségek, gyümölcsök szerepe az egészséges táplálkozásban
- A növények életéhez nélkülözhetetlen környezeti feltételek vizsgálata

- A környezet változásainak hatása a növények életére
- Növények gondozása az osztályban
- Az iskolaudvar és a közeli park növényzetének vizsgálata
- Egyszerű kísérletek az életfeltételek bizonyítására
- A közvetlen környezetben előforduló állatok megfigyelése.
- A vadon élő, a tenyésztett és a hobbi állatok élete közötti különbség, viselkedésük megfigyelése, madarak megfigyelése
- A környezetben előforduló anyagok tulajdonságai. Mérhető nem mérhető tulajdonságok
- Anyagok csoportosítása, tulajdonsága és felhasználhatóságuk
- A környezet szervezetünkre gyakorolt leggyakoribb ártalmas hatásai.
- Az élet nélkülözhetetlen környezeti feltételeinek vizsgálata. A környezet változásainak hatása életünkre.
- Helyes és helytelen szokásaink. Helyes napirend kialakítása
- Reklámok elemzése, nem kívánatos hatása
- Helyes viselkedés a természetben
- Környezetünk, otthonunk tisztasága
- Hulladékgyűjtés jelentősége

Technika és életvitel

- A természetes és mesterséges környezet anyagai
- Az anyagok feldolgozása, takarékos anyagfelhasználás
- Természetes anyagok és azokhoz kötődő mesterségek, tárgyak készítése kézművs technikával
- A gyalogos közlekedés szabályai, biztonságos tömegközlekedés, a modern közlekedés eszközei
- Közlekedés és a környezetszennyezés, környezetbarát közlekedési formák, energiatakarékos járművek
- A biológiai élőhelyek hasznosítható anyagai és a hasznosítható élettelen anyagok
- Háztartási eszközök berendezések megismerése, energiafogyasztásuk összehasonlítása.
- Városi és falusi élet összehasonlítása

- Termékek, azok előállításának folyamata

Vizuális kultúra

- Természettel kapcsolatos emlékeik, élmények, megfigyeléseik ábrázolására
- Természetben található anyagok felhasználása (agyagozás)

Magyar nyelv és irodalom

- Természettel, időjárás és annak változásaival kapcsolatos versek, próza
- Képleírások, újságcikkek elemzése
- **Ének-zene** Természettel, időjárás és annak változásaival kapcsolatos dalok, népi játékok

Testnevelés

- Mozgás a szabadban, szabad levegőn való mozgás öröme és annak fontossága

Nyelv oktatás

- Mindennapi élet, a természeti környezet, növények, állatok nevei, része
- Szöveges feladatoknál érvényesülhet

Informatika

- Táblázatokkal, szövegszerkesztéssel kapcsolatos feladatok tartalma érintheti a környezet témakörét
- Internetes böngészés a témakörben
- Informatikai hulladék

Történelem

- Múzeumlátogatások, videofilmek, kiselőadások a témában

Természetismeret

- Meteorológiai megfigyelések, időjárási adatgyűjtés, ábrák, grafikonok elemzése
- Madárodúk, madáretetők kihelyezése
- Hírek gyűjtése víz és egyéb környezeti szennyeződésekről

Fizika

- Egyszerű mérések, adatfeldolgozás, grafikonok, diagramok értékelése
- A víz fizikai tulajdonságai, vizsgálata
- A talaj vizsgálata, szerkezete, vízáteresztő, vízmegkötő tulajdonsága, kísérletek különböző szerkezetű talajokkal
- Képek, cikkek gyűjtése környezetszennyezés témakörben
- Elektromos fogyasztás neonsövek, izzólámpák esetén.
- Háztartási energiafogyasztás, energiatakarékosság lehetőségei.

Biológia

- Videó megtekintése, szakirodalmak tanulmányozása, információgyűjtés, kiselőadás a különböző életközösségekről.
- Az élőlények életmódja, élőhelye
- A természeti környezetet veszélyeztető folyamatok
- Megújuló energiaforrások használatáról
- Egy ország természeti és gazdasági sajátosságai, értékei, népessége
- Térképek, ábrák, statisztikák, adatok elemzése

Kémia

- A környezetben előforduló legismertebb kémiai változások értelmezése, felismerése
- Vegyszerek, azok hatásai
- A víz vizsgálata

3. Egészségnevelés

A családok többsége rendezett, elfogadható anyagi körülmények között él, és a többség az anyagiaktól függetlenül igényesen neveli gyermekét. A családokat nevelőpartnerként tekintjük, hiszen az iskolai nevelés nem lehet eredményes a családi megerősítés nélkül.

Egészséges környezet	Tágas, világos tantermek, megfelelő berendezés, korszerű világítás
----------------------	--

Iskolaudvar	Tágas, parkosított, nem balesetveszélyes, játékokra, sportolásra egyaránt alkalmas
Tornacsarnok	Előírásnak megfelelő, állapota, felszereltsége jó, kihasználtsága a nap folyamán és az esti órákban teljes mértékű
Személyi feltételek	A gyermekvédelmi felelős fél státusza megszűnt. A gyermekvédelmi feladatokat a 26-32 óra terhére végzi egy pedagógus, kiegészülve az osztályfőnökök ilyen jellegű tevékenységével.
Kapcsolatok	• Iskolaorvos és védőnői ellátás biztosítva van. Ennek keretében szűrővizsgálatokat végeznek, és a szükséges védőoltásokat megadják. 26 / 1977/IX.3/ NM rendelet • Rendszeres szűrővizsgálat a fogorvossal • Ifjúságvédelmi feladatok ellátása. • Családlátogatások, szülők és pedagógusok folyamatos kapcsolattartása • Kapcsolat a Családsegítő és a Gyermekjóléti szolgálattal • Kapcsolat egyéb segélyező szervekkel • Kapcsolat a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató Faragó Béla Gyermekotthona nevelőivel, az ott lévő gyermekek gyámjával • Kapcsolat a település gyermekorvosával és védőnőjével

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a

lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódhassanak meg. Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerében, összes tevékenységébe kell beépülnie. Ezek közé tartoznak az alábbiak.

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- a tanulás és a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a rizikóvállalás és határai
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos munka hatékonyságát az segíti, ha az iskola lehetőleg minden egészséggel kapcsolatos tevékenységre kiterjedő hagyománnyal rendelkezik.

- az egészséges személyiségfejlődés elősegítése,
- az egészséges táplálkozás a mindennapi testmozgás,
- a dohányzás, alkoholfogyasztás- és kábítószer használat megelőzése,
- a fogyatékosok és hátrányos helyzetűek integrációja,
- az iskolán belüli bántalmazás megelőzésére,
- a szexuális nevelés–már a pubertás időszakát, a nemi érés időpontját megelőzően is.

az egészséges személyiségfejlődés elősegítése,	• Hangsúlyozzuk a testápolás, személyi higiénia, ápolt külső, előnyös megjelenés fontosságát mint a jó közérzet alapját. • Valamennyi tárgy keretén belül a
--	--

	megfelelő énkép kialakítása, érzelmi fejlődés biztosítása, helyes viselkedésnormák kialakítása, kapcsolatépítés, konfliktuskezelés.
az egészséges táplálkozás a mindennapi testmozgás	• Rendszeres étkezési szokások kialakítása • Egészséges étrend megismerése • Iskolagyümölcs program • Úszás alsó tagozatban és felső tagozaton • Rendszeres testmozgás biztosítása iskolai sportfoglalkozások keretében • Mindennapi testmozgás bevezetése • Fizikai képességek fejlesztése • Kirándulások, erdei séták, sportversenyek szervezése
a dohányzás, alkoholfogyasztás- és kábítószer használat megelőzése,	• Meghívott előadók tartanak előadást a témákkal kapcsolatban: -gyermekkori bűnözés, -drogprevenció, -kerékpáros közlekedés szabályai, • A témával kapcsolatos pályázaton, vetélkedőn vesznek részt tanulóink • Folyamatos kapcsolat az iskolarendőrrel, katonatelepi polgárőrséggel
a fogyatékosok és hátrányos helyzetűek integrációja,	• HH és HHH évenkénti felmérése, nyilvántartása, szülőkkel kapcsolattartás, tájékoztatás • BTM és SNI gyerekek integrációs oktatása nevelése • Gyógypedagógus alkalmazása • Folyamatos kapcsolat a Nevelési

	Tanácsadóval és a Szakértői Bizottsággal
az iskolán belüli bántalmazás megelőzésére,	• Tízórai és iskolai szünetek ügyeletének szervezése • Osztályfőnökök közösségi tevékenysége a napi munka során és közösségi programok szervezésével • Osztályfőnöki órák témája a helyes viselkedésnormák, a kapcsolatépítés, konfliktuskezelés, szorongás leküzdése, az agresszió kiszorítása terén
a szexuális nevelés–már a pubertás időszakát, a nemi érés időpontját megelőzően is.	• Védőnő • Biológia óra • Felvilágosító előadás a témában

4. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A Magyarország 2012. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CLXVI. törvény 14§-a –a tankönyvtörvény módosításával – létrehozza és a 2013/2014-es tanévtől kezdődően bevezeti a tankönyvellátás új rendszerét.

Az országos és iskolai szintű tankönyvellátásról a következő jogszabályok rendelkeznek:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- A tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény
- A tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 16/2013. (II.28.) EMMI rendelet
- A 2013/2014. tanévtől kezdődően megváltoznak az ingyenes tankönyvek igénylésének, használatának feltételei. Erről a köznevelési törvény 46 § (5) bekezdése valamint a tankönyvtörvény 8 § (4) bekezdése rendelkezik.

- A tartós tankönyvek kiterjesztésére és fejlesztésére vonatkozó szabályozást a 27§ (2) valamint a 29 § (4) bekezdése határozza meg.
- A tankönyvrendelés határidejét a 26 § (1) bekezdése határozza meg.
- A tankönyvellátási feladatokra vonatkozóan a tankönyvrendelet 29 § (1) bekezdése rendelkezik.

A pedagógust munkakörével összefüggésben megilleti az a jog, hogy helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével megválassza az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket.

A pedagógus nem választhat olyan tankönyvet, amelynek igénybevétele az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás rendje szerint nem biztosítható valamennyi tanulónak.

Amennyiben a hivatalos tankönyvjegyzékben van olyan tankönyv, amelyet a rendeletben a tartós tankönyvre meghatározott szabályok alapján hagytak jóvá, akkor az iskola a tankönyvrendelés során tartós tankönyvet rendel.

A pedagógus –a minőség, típus, és ár megjelölése nélkül – olyan ruházati vagy más felszerelés beszerzését kérheti a tanulótól, amely nélkülözhetetlen az általa tartott illetve tanított tananyag elsajátításához és amelyet a tanórai foglalkozáson egyidejűleg minden tanulónak rendszeresen alkalmazni kell. Az e körbe nem tartozó felszerelések biztosítása az iskola feladata.

Tanév közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

A nevelési és pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni. A szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatni kell azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatni kell továbbá a tankönyvek kölcsönzésének lehetőségéről, az ingyenesség feltételeiről valamint arról, hogy az iskola milyen egyéb segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

A tankönyvek kiválasztásának elvei:

- Tartalmi szempontból feleljen meg a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott tartalmi és fejlesztési irányelveknek.
- A tudományos pontosság párosuljon az életkori sajátosságoknak megfelelő megfogalmazással és az ismeretek jól érthető, értelmezhető megfogalmazásával. Az ismereteket rendszerezetten, logikailag összekapcsolható módon közvetítse.
- Legyen alkalmas arra, hogy felkeltse a tanulók érdeklődését a tantárgy iránt. (Megfelelő minőségű és tartalmú képanyag; didaktikus ábrák; érdekességek bemutatása; továbbgondolkodásra, bűvárkodásra alkalmas feladatok stb.). Szemléletmódjával közvetítse a természeti és a kulturális értékek felismerésének és megőrzésének fontosságát, és ösztönözzön a felelős környezeti magatartásra.
- A tankönyv tananyag-elrendezése, szerkezete tegye lehetővé a differenciált tanórai és tanórán kívüli munka megszervezését.
- Adjon segítséget az egyes témakörökben elsajátított ismeretek rendszerezésében. Tartalmazzon az ismeretek elsajátítását ellenőrző, illetve az ismeretek alkalmazását igénylő, a természettudományos kompetenciák elmélyítését segítő feladatokat.
- A tankönyvnek le kell fednie a mindenkor tantervi követelményeket.
- Szerepeljen a minisztérium által kiadott tankönyvjegyzékben.

5. Tanulói jogviszony, átjárhatóság

A tankötelezettséggel kapcsolatos szabályozás a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.) 45§ tartalmazza.

A tankötelezettség kezdete a 45§ (2) és (4) bekezdése tartalmazza.

A tankötelezettség végére vonatkozóan a 45§ (3) bekezdés az irányadó.

Iskolába lépés

Az iskolába felvétel vagy átvétel útján lehet bejutni, amely jelentkezés alapján történik. A felvételtől és átvételtől az intézmény vezetője dönt.

- Első osztályba történő felvétel

Az első osztályosok beiratkozására a jogszabályban meghatározott időben van lehetőség. A felvételük feltételeit a nemzeti köznevelésről szóló törvény határozza meg. A beírásuk feltétele, a körzetben lévő lakhely, ha van szabad férőhely, más körzetből is felvehető tanuló. A szülő vállalja az iskola tantárgyi szerkezetét, a fejlesztést, helyi sajátosságokat, taneszköz-igényt.

- Átvétel, év közbeni tanulói jogviszony létesítésének feltételei

A tanuló, a szülő szabad iskolaválasztása jogán átiratkozhat másik iskolába. Az iskola felvesz, átvész tanulót a szülő külön kérésére, vagy ha a beírtási körzetbe költöztek. A tanév közben iskolát változtató tanulót az elbocsátó iskola igazgatójának igazolása alapján megfelelő évfolyamba soroljuk.

Elutasítható a tanuló, amennyiben az előző iskola tantárgyi szerkezete lényegesen eltér az iskola szerkezetétől és a szülő nem vállalja a hiányosságok pótlását gyermekével, vagy ha az adott tanulócsoport létszáma a keretszámot meghaladja.

Felsőbb évfolyamba lépés feltételei

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64-71.§ a tanulmányi kötelezettségek teljesítéséről.

- A tanulók magasabb évfolyamba akkor léphetnek, ha az előírt tanulmányi követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítik.
- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája illetve érdemjegyei, szöveges értékelése alapján bírálják el. A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból legalább az „elégséges”év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
- 2-8. évfolyamon ha a tanuló a tanév végén egy vagy két tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.
- Ha a tanuló a tanév végén három vagy több tantárgyból szerez elégtelen osztályzatot, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet.
- A tanuló 250 órás hiányzás esetén vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladó hiányzás esetén a nevelőtestület engedélyével osztályozóvizsgát tehet. A nevelőtestület engedélye nélkül évfolyamot ismételni köteles.
- Az első évfolyamon nem léphet magasabb évfolyamba a tanuló szülői kérésre, vagy ha az adott tanév során 250 óránál többet mulasztott. Az intézmény vezetője – szakértői vélemény alapján- az első évfolyamon a tanulót mentesítheti az értékelés alól, és így

azt előkészítő évfolyamként végzi és fejezi be. Ez az eljárás egy alkalommal alkalmazható.

A tanulmányok alatti vizsgák

- javítóvizsga
- osztályozó vizsga
- különbözeti vizsga
- pótló vizsga

Magántanulói státusz létesítése

- Szakvélemény alapján.
- Egészségügyi okból.
- Szülő kérésére, mely esetén a szülőnek kell gondoskodni a tanuló felkészüléséről. 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 75 § (2)
- A magántanulóknak félévkor és év végén osztályozó vizsgát kell tenniük a tantárgyakból.
- Magántanuló eredményes osztályozó vizsga után léphet magasabb évfolyamba.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak

- Felmentették a tanórai foglalkozás részvétele alól.
- Engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgyból tanulmányi követelményeinek az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.
- A megengedettnél többet mulasztott és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Tanulói jogviszony megszüntetése

- Szülő kérésére.
- Tankötelezettség megszűnése esetén.
- A 8. évfolyam eredményes elvégzése után.

6. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái. A tanulók magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének rendje, szempontjai és követelményei.

A tanulói értékelés alapelvei

- A tanulók életkori sajátosságainak, a tantárgy jellegének megfelelő, személyre szabott.
- Alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet.
- Segíti az iskola nevelési-oktatási céljainak elérését.
- Mutassa a haladás ütemét, szolgálja irányát, és jelölje meg a továbblépés útját.
- Segítse a tanulót a tananyag elsajátításában, és információt adjon annak mértékéről.
- Az értékelés, ellenőrzés rendszeres és folyamatos legyen.

Az értékelés fajtái

- Diagnosztikus értékelés

A folyamat elején annak feltárására irányul, hogy a tanulók milyen előzetes ismeretek, képességek, készségek birtokában vannak. A haladás ütemét, irányát szolgálja.

- Formatív értékelés

A tanulási folyamatban való előrehaladásról ad információt a gyerekeknek, szülőknek, pedagógusoknak, és lehetővé teszi a fejlődés mértékéhez szükséges egyéni korrekciókat.

- Szummatív értékelés

A folyamat végén a tanítás-tanulás eredményességéről ad visszajelzést.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik

- Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szóveges minősítéssel értékeljük.
- A második évfolyam második félévétől, nyolcadik évfolyam végéig a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben minden tantárgyból érdemjegyekkel minősítjük.

Szóveges jegyek megegyeznek a Szóveges zárójegyekkel és azok elnevezéseivel, vagyis:

Szóveges zárójegyek - bizonyítványban használatosak:

- 5 - kiválóan teljesített
- 4 - jól teljesített
- 3 - megfelelően teljesített
- 2 - megfelelően teljesített
- 1 - felzárkóztatásra szorul

Szöveges jegyek - ellenőrzőben, év közbeni jegyadásánál használatosak:

- 5 - kiválóan teljesített
- 4 - jól teljesített
- 3 - megfelelően teljesített
- 2 - megfelelően teljesített
- 1 - felzárkóztatásra szorul

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők lehetnek:

- JELES (5)
- JÓ (4)
- KÖZEPES (3),
- ELÉGSÉGES (2)
- ELÉGTELEN (1)

A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból egy-egy témakörön belül minden tanulónak legalább egy érdemjegyet kell szereznie. Ha a témakör tanítása hosszabb időt vesz igénybe, minden tanuló munkáját havonta legalább egy érdemjeggyel kell értékelni.

A naplóba beírt minden jegy számít a tanuló értékelésében. A felmérők, témazárók eredménye kettő jegynek számítanak és piros színnel van a naplóba beírva.

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök két havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

2016/2017-es tanév II. félévét követően bevezetjük az elektronikus naplót. A szülők a megadott e-mail címre értesítéseket kapnak gyermekük érdemjegyeiről és hiányzásairól.

A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Alsó tagozat

Teljesítmény	Teljesítmény	Érdemjegy	Szöveges értékelés
Témazáró dolgozatok Félévi, év végi felmérések	Minimum követelményt tartalmazó mérések, alapkészségek		
91 – 100%	91 – 100%	Jeles (5)	Kiválóan teljesített
76 – 90%	80 – 90%	Jó (4)	Jól teljesített
61 – 75%	65 – 79%	Közepes (3)	Megfelelően teljesített
51 – 60%	51 – 64%	Elégséges (2)	Megfelelően teljesített
0 – 50%	0 – 50%	Elégtelen (1)	Felzárkóztatásra szorul

Felső tagozat

Teljesítmény	Érdemjegy
91 – 100%	Jeles (5)
76 – 90%	Jó (4)
51 – 75%	Közepes (3)
31 – 50%	Elégséges (2)
0 – 30%	Elégtelen (1)

Egyes tantárgyaknál a tankönyvekhez kapcsolódó ill. egyéb kiadók által kiadott feladatlapok pontozását és értékelését alkalmazzuk.

Alsó tagozaton

Félévkor és év végén a következő tárgyakból végzünk méréseket

- Matematika
- Szövegértés
- Helyesírás

6. és 8. osztályban

- Országos kompetencia mérés

1. osztályban

- DIFFER

Országos mérések, értékelések

- (1.) A köznevelésről szóló törvény 80§(1) bekezdése alapján minden tanévben országos mérés értékelés keretében iskolánkban a 6. és 8. évfolyamon valamennyi tanulóra kiterjedően kell vizsgálni az olvasási-szövegértési és a matematikai alapkészségek fejlődését. A 4. évfolyamon ezen alapkészségek és képességek mérésére alkalmas tesztanyagot közzéteszik, mely mérés elvégzését tervezzük iskolánkban.
- A mérés elvégzése
- Adatok megküldése
- A Hivatal intézményi szintű elemzéseinek megküldése
- (2.) Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer
- Felmérés
- Létszámmjelentés a Hivatalnak
- Mérés elvégzése
- (3.) Tanulók fizikai állapotának és edzettségének vizsgálatának elvégzése

Az otthoni felkészülés elvei

A délelőtti munkához szorosan kapcsolódik a délutáni napközis és tanulószobai foglalkozás. Az új ismeretek közvetítése, elsődleges rögzítése és alkalmazása a tanítási órán valósul meg, de az ismeretek megszilárdítása, emlékezetbe vésése a napköziben, tanulószobán, illetve a tanuló otthoni felkészülése során történik. A napközi rendje úgy van kialakítva, hogy kellő idő legyen az írásbeli házi feladatok elkészítésére az olvasás gyakorlására, lehetőség van a szóbeli felkészülésre is.

Az értékelés rendje

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök végzi az osztályban tanító tanárok véleményének kikérésével. Az osztályfőnök által megállapított jegyeket a nevelőtestület az osztályozó értekezleten áttekinti és dönt a tanuló minősítéséről. A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a *példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)* érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk. A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a *példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)* érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk.

A magatartás értékelésének szempontjai

- A tanuló iskolai viselkedése, a viselkedési normák és az együttélés szabályainak betartása.
- Tanáraihoz, az iskola dolgozóihoz, társaihoz való kapcsolata, kommunikációjának módja.
- Az osztályközösség kialakításában, összetartásában, értékrendjének formálásában betöltött szerepe.
- A házirend rendelkezéseinek betartása.
- Jelenléti fegyelme, a mulasztások igazolása
- Hetesi feladatok elvégzése.
- Az önként vállalt feladatok teljesítése.
- Sport és kulturális versenyeken való részvétele.
- Iskolába érkezés idejének pontos betartása

A magatartás értékelésének követelményei

a) *Példás (5)* az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzékenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

b) *Jó (4)* az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;

- tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendszeren viselkedik;
- feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
- feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
- az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
- nincs írásbeli intője vagy megrovása.

c) **Változó (3)** az a tanuló, aki

- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
- a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
- feladatait nem minden esetben teljesíti;
- előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
- a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
- igazolatlanul mulasztott;
- osztályfőnöki intője van.

d) **Rossz (2)** az a tanuló, aki:

- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
- feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
- magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
- társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
- viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
- több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
- több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A szorgalom értékelésének szempontjai

- A tanuló teljesítménye, tanulmányi eredményei a képességeihez mérten.
- A jobb eredményért tett erőfeszítései.
- Tanuláshoz való viszonya, motivációja.
- A korrepetálásokon, szakkörökön való részvétele.
- Az órai munkában való részvétele, aktivitása.
- Házi feladatok, felszerelés, füzetvezetés.

- A kötelező tananyagon felüli, külön feladatok vállalása.
- Tanulmányi versenyeken való részvétele, teljesítménye.
- Rendszeresen részt vesz olyan sport vagy egyéb tanórán kívüli foglalkozásokon, mellyel megvalósul a szabadidő hasznos eltöltése, a tevékenységgel összefüggően fellépéseken, szerepléseken, versenyeken vesz részt, mellyel jó hírnevet, jó eredményeket szerez iskolájának.

A szorgalom értékelésének követelményei

a) *Példás (5)* az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
- a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
- munkavégzése pontos, megbízható;
- a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
- taneszközei tiszták, használhatók, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.

b) *Jó (4)* az a tanuló, aki:

- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
- rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
- a tanórákon többnyire aktív;
- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.

c) *Változó (3)* az a tanuló, akinek:

- tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
- tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;

- felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
- érdemjegyet, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
- önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.

d) **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:

- képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
- az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
- tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
- feladatait többnyire nem végzi el;
- felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
- a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;
- félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

A jutalmazási és elmarasztalás formái

Szaktanári dicséret

- Szaktárgyi versenyen, pályázaton való részvétel

Szaktanári figyelmeztetés

- A tanuló képességeihez képest alulteljesít
- Felszerelése rendszeresen hiányzik
- A szaktanár segítségét elutasítja, a munkát megtagadja
- Órai magatartásával zavarja az órát, társait akadályozza a tanórai munkában

Osztályfőnöki dicséret

- Az osztályban végzett közösségi munkáért
- Az iskolai és városi rendezvényeken való aktív részvételért
- Az iskola érdekében végzett közösségi munkáért

Osztályfőnöki figyelmeztetés

- Házi rend megszegése, rongálás, verekedés
- Vállalt kötelezettség elmulasztása
- Társakkal és a felnőttekkel szembeni tiszteletlen, durva hangnem

Igazgatói dicsérettel értékelhető

- Városi, megyei, országos versenyen elért kiemelkedő teljesítményéért
- Olyan programon, eseményen vesz részt, mellyel erősíti az iskola közösségi tevékenységét, elősegíti az iskola megismerését és elismerését.

Igazgatói figyelmeztetés

- Magatartásával veszélyezteti saját és a környezetében lévők testi épségét
- Az iskola felszerelésében, berendezési tárgyaiban okozott szándékos rongálás

Nevelőtestületi dicsérettel értékelhető

- Tanév végén példamutató magatartás, szorgalom, valamint kiemelkedő tanulmányi eredményért

„Ászok-ásza” cím adható

Tanév végén az a diák nyerheti el, akinek tanulmányi eredménye, magatartása, szorgalma, közösségben végzett munkája, sporttevékenysége kiemelkedő. A díjat iskolánk alapítványa adományozza a nevelőtestület javaslata alapján.

7. Kapcsolattartás formái

- értekezletek
- megbeszélés
- írásos anyagok
- e-mail
- telefon
- szülői értekezletek
- fogadó órák

- bemutató órák
- nyílt napok
- Elektronikus napló 2016/2017 tanév II. félévétől kezdődően

A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Bevezető szakasz (1-2. évfolyam)

- A gyermek fokozatos átvezetése az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás szervezeti kereteibe, tevékenységrendszerébe és szokásrendjébe.
- Felhasználva az iskolába kerülő gyermek természetes tanulási motiváltságát, fejleszteni a megismerés és a megértés iránti érdeklődését, nyitottságát.
- Tartalmat és időt adni a gyermekeknek játékra, mozgásigényük kielégítésére.
- A tanulók egyéni fejlesztési szükségleteinek feltérképezése.
- A gyerekek közötti különbségek elfogadása és elfogadtatása.
- Kellő idő biztosítása a tanulási feladatok egyéni pszichológiai feltételeinek beéréséhez.
- Személyre szóló fejlesztéssel és értékeléssel esélyt adni a sikeres iskolai pályafutáshoz, az egységes műveltségbeli alapok megszerzéséhez.

Kezdő szakasz (3-4. évfolyam)

- Differenciált tervezéssel és tanulásirányítással fokozatosan növelni a tanulói terhelést.
- Hangsúlyosabbá válnak a teljesítményelvárások által meghatározott tanulási feladatok.
- A tanulási tartalmak feldolgozása együttműködésre épülő kooperatív technikákkal.
- A tanulók önismeretét és fejlődését elősegítő értékelések alkalmazása.
- Problémahelyzetekből kiinduló, kreativitást ösztönző feladatokkal fejleszteni a kulcskompetenciákat.
- Az ismeretszerzés korszerű forrásainak, eszközeinek használata.
- Az elemi tanulási módszerek és technikák megtanítása és gyakoroltatása.
- A tanulók fokozatosan gyarapodó ismereteinek rendszerbe szervezése.
- Tevékenységek célszerűen kialakított rendszerében fejleszti a gyermekben a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot.

- Gyakorlótérpet ad magatartási normák, szabályok elsajátításához, a konfliktusok kezeléséhez.
- A tanulási nehézségekkel küzdő, sajátos nevelési igényű tanulók támogatása, a szokásostól eltérő ütemű fejlődésükből adódó hátrányok csökkentése.

Alapozó szakasz (5-6. osztály)

- Az alapozó szakasz szervesen folytatja a kulcskompetenciák, az alapkészségek és képességek fejlesztését.
- Hangsúlyosabbá válik az anyanyelvi kommunikációhoz szükséges képességek, a kritikus gondolkodás és a problémamegoldás alapképességeinek fejlesztése.
- Előtérbe kerül a komplex információk kezelésével kapcsolatos képességfejlesztés.
- A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során a tanulók önismeretének fejlesztése.
- Tudatosítani a tanulóknak a közösségek demokratikus működésének értékét és néhány általánosan jellemző szabályát.
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával.

Fejlesztő szakasz (7-8. osztály)

- Hangsúlyossá válik az egyre összetettebb tudástartalmakkal összefüggő kompetenciák fejlesztése, bővítése és hatékonyságuk növelése.
- Előtérbe kerül az elvont fogalmi és elemző gondolkodás.
- A tanulók felkészítése érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően a középiskolai vagy szakiskolai továbbtanulásra.
- Az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikát és a tanulásszervezési módok fokozatos kialakítása, bővítése..
- Az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése, az együttműködés értékének tudatosítása a családban, társas kapcsolatokban, barátságban, csoportban.
- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával.

- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátítása a mentális képességek célirányos fejlesztése, az önálló tanulás és az önművelés alapozása.

9. Gyermek és ifjúságvédelem

Vonatkozó törvényi szabályozás

149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról

2004. évi CXL. Törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól

15/1998. (IV.30.) NM rendelet

1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról

138/1992. (X. 8.) Korm. rendelet

11/1994. (VI. 8.) MKM. rendelet

A 2013/2014 tanévtől kezdődően a gyermek és ifjúságvédelmi felelős státusza megszűnik, a feladatokat azonban továbbra is koordinálni kell. A feladatok végzi:

Hátrányos helyzetű tanulók felmérése, nyilvántartása	Gyermek és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus
Rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülők nyilvántartása	Igazgató Menza felelős (iskolaittkár)
Ingyenes tankönyvet kapott tanulók nyilvántartása	Tankönyv felelős
Kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás a Gyermekvédelmi Szolgálattal, Családsegítő Központtal	Igazgató, Gyermek és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus
Igazolatlan hiányzások figyelemmel kísérése	Osztályfőnökök, igazgató
Gyermek és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus Jótékonyági feladatokban kapcsolattartás	Gyermek és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus
Kapcsolattartás a családgondozókkal	Gyermek és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus, Osztályfőnökök
HH és HHH adategyeztetések	Igazgató
Összefoglaló jelentés készítése az éves gyermekvédelmi munkáról	Gyermek és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus
Igazolatlan hiányzások esetében a megfelelő szervek értesítése	Igazgató
Jelentések, jellemzések, pedagógiai vélemények készítése	Osztályfőnök, Gyermek és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus

Kapcsolattartás, tájékoztatás a szülőkkel, családokkal	Osztályfőnök, Gyermek és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus
Fogadóórák	Osztályfőnök Gyermek és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus
Beszámolók készítése	Gyermek és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus, Igazgató
Drog, bűnmegelőzés és egyéb előadások szervezése	Igazgató
Iskola védőnőjével való megbeszélések	Osztályfőnök, Gyermek és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus
Tárgyalások, beidézéseken való részvétel	Gyermek és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus,
Esetenkénti családlátogatások	Osztályfőnök, Gyermek és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus
Védelembe vett tanulók szüleivel kapcsolattartás	Osztályfőnök Gyermek és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus

10.Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése-oktatása

Törvényi szabályozók

2013. szeptember 1-től a kötelező egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs tanórai foglalkozások megszervezésének heti időkeretét az Nkt. 6. melléklete határozza meg [Nkt. 27. § (8)]

A közoktatási törvény 66 § (7) bekezdése alapján, a törvény 3. sz. melléklet II/3. pontja szerint az osztály/csoport létszámának számításánál kettő gyermekként, tanulóként kell számítani.

- „ Sajátos nevelési igényű tanulók- kivéve autista és értelmi fogyatékosok- integrált nevelése fejlesztő pedagógus segítségével”.
- „Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek fejlesztése, oktatása fejlesztő pedagógus segítségével.”

Pedagógiai szemléletünk:

A gyakorlat bebizonyította, hogy az átlagra szabott tananyag és elvárások kevés gyermeknek felelnek meg igazán. A tehetségesebbek unatkoznak, a tananyagbeli akadályokat nehezebben vevők pedig küszködnek és elmaradnak.

A korszerű pedagógiai szemléletű inkluzív (befogadó) integráció (együttnevelés) jellemzői.

- Alapja az egyéni differenciálás, a tudatos tanulói önértékelés kifejtése
- Minden gyermekben a speciálisat, a rá jellemző egyedi sajátosságokat keresi és látja meg.

- A tanulási folyamat velejárójának tekinti, hogy a legtöbb gyermeknek valamikor, valamilyen témához tartósan vagy rövidebb ideig tanulási nehézségei támadnak.

A kérdés tehát most már nem az, ” hogy mi veled a probléma, melyik csoportba soroljalak ” hanem „mit tudsz, mire vagy képes, mire van szükséged, hogy jobban haladhass”.

Az egyéniesített segítséget minden gyermeknek meg kell adni, illetve minden gyermeket képességei szerint kell terhelni.

A 2003. évi módosított Kt.121.§.(1) bekezdés 29. pontja szerint „sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság véleménye alapján

- a) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,
- b) pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgráfia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar)

Iskolánkban gyengén látó, mozgáskorlátozott, dyslexiás, dysgráfia, dyscalculiás, hyperkinetikus, kóros aktivitászavarral küzdő gyermekek integrált nevelése, oktatása folyik.

Helyzetelemzés:

AZ SNS-s tanulók habilitációs, rehabilitációs célú ellátását iskolánkban jelenleg, gyógypedagógus végzettségű, fejlesztő pedagógus látja el.

A tanulásban akadályozott tanulókkal való foglalkozás kiscsoportos (1-3 fő) vagy egyéni fejlesztés keretében heti 1-2 órában (a Szakértői Bizottság javaslata alapján) külön erre a célra kialakított helyiségben, speciális eszközök bevonásával történik.

A fejlesztést végző szakember a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és rehabilitációs Bizottság szakvéleménye és javaslata alapján, gyógypedagógiai feladatellátás keretében végzi munkáját.

A gyermekekről egyéni fejlődési lapot vezet és személyre szabott egyéni fejlesztési tervet készít, mely alkalmazkodik a tanuló egyéni igényeihez, szükségleteihez, figyelembe véve a helyi tanterv követelményeit és az SNS tanulók iskolai oktatásának irányelveit.

Az iskola a felvétel előtt tájékoztatja a jelentkezőket és szüleiket a helyi tantervben foglaltakról.

Iskolánk tudatos, teljes integráció formájában valósul meg a sajátos nevelési igényű tanulók oktatása-nevelése.

A sajátos nevelési igényű tanulók habilitációjának és rehabilitációjának célja:

A sajátos nevelési igényből fakadó hátrányok csökkentése vagy lehetőség esetén megszüntetése.

Harmonikus, ön maga problémáit megfelelően kezelni tudó személyiség kialakítása.

Megfelelő, az egész élet során jól használható kompenzatórikus technikák elsajátítása.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek fejlesztése

Cél: A tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarok kialakulásának megelőzése illetve a kialakult nehézségek lehetséges mértékű csökkentése, a szocializáció és a továbbhaladás elősegítése speciális pedagógiai módszerekkel.

- Az egyéni fejlesztési tervek készítése – amely tartalmazza a kiinduló állapotot, fejlesztési célt, alkalmazott eljárásokat, módszereket, eszközöket, a fejlesztés egyéni v. csoportos formáját- biztosítja az egyéni bánásmódot, megteremti az egyéni haladási tempó lehetőségét
- Az osztályok tanulói létszámának kialakításánál figyelembe kell venni, hogy a sajátos nevelési igényű tanuló – a szakvélemény szerint 2 főnek számít.

A gyógypedagógus feladata

- Az iskolába kerülő 1. osztályosok képességstruktúrájának feltérképezése – egyéni mérések
- Megfigyelések a tanulócsoportokban – órai hospitálások
- A befogadó pedagógus felkészítése és folyamatos segítése- szakirodalom, konzultáció.
- A szülőt tájékoztatni kell gyermeke problémáiról, fejlődéséről, illetve a szakszerű ellátás lehetőségeiről, valamint konkrét tanácsokkal kell ellátni az otthoni gyakorláshoz.
- Egyéni fejlesztési program készítése a szakvéleménnyel rendelkező tanulókról, melyben össze kell hangolni a fejlesztést a pedagógusokkal, a speciális fejlesztésben résztvevő szakemberrel és a szülővel.
- Rendszeres időszakonként hospitál, az osztályban segíti a tanulót.
- Folyamatosan nyomon követi a gyermek fejlődését.
- A fejlesztő beavatkozás eredményességének méréséhez hatásvizsgálatokat, pedagógiai teljesítmény-méréseket kell végezni. A kontrollvizsgálatok egyben az értékelő, eredménymegállapító munkához is információt nyújtanak.

A megvalósításhoz szükséges eszközök

- Külön helyiség az egyéni, csoportos (1-3 fő) fejlesztésére
- Speciális fejlesztő eszköztár kialakítása, folyamatos fejlesztése.
- Fejlesztő szoba felszerelésének folyamatos korszerűsítése
- Speciális diagnosztizáló és fejlesztő taneszközök folyamatos bővítése, fejlesztéshez kapcsolódó szakirodalom beszerzése a könyvtár számára.

Testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) tanulók iskolai fejlesztése

Meghatározása

Mozgáskorlátozott az a tanuló, akinél a mozgás szervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció.

A tanuló speciális nevelési szükségletét meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, annak formája, mértéke és területe.

Következő csoportosítás alakítható ki:

- végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok,
- petyhüdt bénulást okozó kórformák,
- a korai agykárosodás utáni mozgás-rendellenességek, egyéb, maradandó mozgásállapot-változást,
- mozgáskorlátozottságot okozó kórformák,

Együttnevelés feltételei:

Szakértői javaslat alapján egyéni fejlesztés biztosítása. Szakirányú utazó gyógypedagógus segíti a gyermeket tanító pedagógusok munkáját.

A fejlesztés alapelvei

- A sérülésből adódó hátrányok következményeinek csökkentése, ellensúlyozása
- Önállóságra nevelés
- Akadálymentes közlekedés, megfelelő mozgás- és élettér biztosítása és az ehhez szükséges eszközök biztosítása

Célok:

- Ki kell alakítani a tanulóknál az egészséges énképet és önbizalmát,
- Növelni a kudarcűrő képességüket,
- Önállóságra nevelni őket

Kiemelt feladatok:

- Speciális módszerek, terápiák technikák alkalmazásával a mozgásbiztonság növelése
- Növelni a mozgásreflexek célszerűségét és gyorsaságát
- Növelni az író, rajzoló és eszközhasználó mozgást, a hallásra, beszédészlelésre támaszkodó tevékenységeket
- Reális pozitív énkép, önismeret fejlesztése
- Számítógép általános használatának biztosítása
- A tapasztalati alapozás lehetőségeinek megteremtésével, a kíváncsiság, érdeklődés és megoldási késztetés felkeltése, stabil tanulási motiváció kialakítása
- Kellő mértékű önállóság kialakítása, az ehhez szükséges eszközök használatának biztosítása, megtanítása
- Kiemelt jelentőségű a számukra elérhető pályák, munkahelyek megismertetése, érdeklődésük felkeltése

Pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitáció

Célja:

A sérülés következtében hátránnyal induló tanulónak nagyobb esélyt biztosítani az eredményes tanulásra, fejlődésre, a sikeres társadalmi beilleszkedésre.

Feladata:

- a központi idegrendszer sérülése által előidézett funkciózavar megszüntetése vagy csökkentése
- a pszichomotoros funkciók korrekciója, fejlesztése
- csoportos és egyéni mozgásnevelés
- speciális felkészítés az önkiszolgálásra, ehhez szükséges eszközök biztosítása, használatuk megtanítása

Személyi és tárgyi feltételek:

- Sérülés specifikus módszertani ismeretekre nyitott pedagógusok
- Gyógypedagógus
- Utazó gyógypedagógusok
- Team munka a gyermekkel foglalkozó szakemberek, szülők bevonásával
- Fejlesztő szoba
- Mozgásterápiás eszközök

Helyi tanterv

A mozgáskorlátozott tanulók nevelése- oktatása

A mozgáskorlátozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása. A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartamára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők.

Élő idegen nyelv

A nyelvtanulás a továbbtanulás, a későbbi munkavállalás, az önbizalom növelésének fontos eszköze, ezért szükség van a megszerzett nyelvtudás gyakorlati felhasználhatóságának egyénre szabott megfogalmazására.

Az olvasási és írásnehézségekkel küzdő gyermekek esetében az auditív tanulási módszerek alkalmazása nagyobb eredményességet tesznek lehetővé.

Matematika

Kiemelten szerepe van a tanítás során a sokoldalú érzéketi megerősítésnek.

A geometriai anyag gyakorlati részének tanítása a mozgásállapottól függően egyéni elbírálás alapján történik, a sérültségnek megfelelő, egyénre adaptált eszközök használatával.

Ember és társadalom

Szükség van a társadalmi tapasztalatszerzés hiányainak pótlására.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a mozgáskorlátozottakra vonatkozó jogszabályokat és érdekvédelmi szerveződések.

Ember a természetben. Földünk és környezetünk

Az embertani, egészségügyi ismeretek tartalmazzák a tanuló diagnózisának ismeretét, az ezzel kapcsolatos egészségügyi feladatok és problémák kezelését.

Amennyiben a tanuló mozgásos ismeretszerzése gátolt, segédeszközök igénybevétele, a tanulási környezet megfelelő alakításával teremjük meg a tapasztalás lehetőségét.

Művészetek

A mozgáskorlátozott tanulónak harmonikus fejlődésének és önkifejezésének egyik fontos eszköze a zene, a mozgás a dramatikus interakció és az alkotás.

A felmentés bármely formája indokolatlan, minden esetben meg kell keresni azokat az eljárásokat, módszereket, testhelyzeteket, eszközöket, amelyeknek segítségével a tanuló alkotni képes.

Informatika

Az informatika tanítása szükség esetén az egyénre szabott, adaptált eszközök (pl. speciális egér, klaviatúravédő stb.) alkalmazásával történik.

Az információs-kommunikációs technológiák megismertetése, azok tanulóhoz igazított egyéni használatának megtanítása segítségével válik lehetővé az információszerzés, az önálló tanulás, a tanulók életminőségének a javítása.

Életvitel és gyakorlati ismeretek

Olyan ismeretek, tevékenységformák és eszközök használatának megtanítása szükséges, amelyeket a tanuló hasznosítani tud szabadideje eltöltése, pályaválasztása,- önálló felnőtt élete, illetve a társadalomba való beilleszkedés során.

A mozgásállapot alapján kitűzött célok határozzák meg az egyéni képességekhez igazodó feladatokat, az egyéni fejlődéshez szükséges eszközök alkalmazását, az önállóság elérését segítő praktikumok elsajátítását.

Az életminőség javítását az segíti, ha a tanuló megismeri és gyakorolja a gyógyászati segédeszközök használatát, karbantartását és a velük való közlekedést.

Testnevelés és sport

A műveltségi terület elemei és feladatai az alábbiak szerint módosulnak.

Elemek:

- A gyógytorna passzív és aktív eljárásai.
- A testnevelés mozgásanyagának (gimnasztika, torna, atlétika, testnevelési és sportjátékok) sérülésspecifikusan adaptált formái.
- Adaptált sportfoglalkozások.
- A mindennapos tevékenységek végzésére való mozgásos felkészítés és adaptív eszköz használatának megtanítása.

Feladatok

- A motoros képességek fejlesztése, fizikai kondíció növelése, egészséges életre nevelés, mozgásigény, mozgástudat kialakítása.
- A reális mozgásos éntudat kialakítása, önálló életvitelre elő-és felkészítés.
- Tehetség gondozás különböző adaptált sportfoglalkozásokon keresztül.
- A fejlesztési követelmények jelentős eltérései miatt a helyi tantervekben a testnevelés tantárgyi elnevezés helyett a *mozgásnevelés* elnevezését használjuk.

Gyengénlátó tanulók iskolai fejlesztése

A látássérült tanuló

A látássérülés a szem, a látóideg vagy az agykérgi látóközpont sérülése következtében kialakult állapot, mely megváltoztatja a tanuló megismerő tevékenységét, alkalmazkodó képességét, személyiségét.

Gyógypedagógiai szempontból azok a tanulók látássérültek, akiknek látásteljesítménye (vízusa) az ép látáshoz (vízus :1) viszonyítva két szemmel és korrigáltan (szemüveggel) is 0-0,33 (látásteljesítmény 0-33 %) közötti.

Gyengénlátók azok a tanulók, akiknek az életvitelét nagymértékben korlátozza csökkent látásteljesítmény. A pedagógiai fejlesztés legfontosabb a látásélesség és a látási funkciók ismerete az állapot prognózisa, a sérülés időpontja, a gyermek intellektusa, személyiségvonásai.

Az együttnevelés feltételei:

Szakértői javaslat alapján egyéni fejlesztés biztosítása. Szakirányú utazó gyógypedagógus segítse a gyermeket tanító pedagógusok munkáját.

A fejlesztés alapelvei:

- általános, korszerű alpműveltség nyújtása
- a gyengénlátásból adódó hátrányok leküzdése
- ép érzékszervek fejlesztése, valamint a meglévő látás használatának tanítása
- fokozott odafigyeléssel, egyéni bánásmóddal, a közösség segítségével korrigálni kell a pszichés terhelésből adódó személyiség és szocializációs zavart.

Pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitáció

Céljai és feladatai a kötelező oktatás teljes vertikumában azonos súllyal jelenik meg, az oktatás-nevelés teljes folyamatába beépülnek.

A rehabilitáció főbb területei:

- ép érzékszervek működésének intenzív fejlesztése
- látásnevelés, a meglévő látás megőrzése, fejlesztése
- intenzív mozgásfejlesztés:

- tapintás, finommozgás, kézügyesség fejlesztése
- testkultúra kialakítása, testtartási hibák javítása
- személyiségzavarok megelőzése, helyes önértékelés, önfogadás, alkalmazkodási képesség fejlesztése, megfelelő társas kapcsolatok kialakítása

Személyi és tárgyi feltételek:

- sérülésspecifikus módszertani ismeretekre nyitott pedagógusok
- gyógypedagógus
- utazó gyógypedagógusok
- team munka a gyermekekkel foglalkozó szakemberek, szülők bevonásával
- fejlesztő szoba
- speciális vonalazású füzetek, nagyító megfelelő helyi világítás, megfelelő íróeszköz, tankönyvek, feladatlapok nagyítása, hosszabb felkészülési idő, az írásbeli számonkérés helyett szóbeli számonkérés előnyben részesítése

A látássérült (gyengénlátó) tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A helyi tanterv készítésénél a NAT-ban foglaltak az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek (azok fejlődési utjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók fejlődésének függvénye.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, a tanítási-tanulási folyamat azonban zömében speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított.

A gyengénlátó tanulók nevelés-oktatása során a NAT-ban meghatározott kiemelt fejlesztési feladatok megvalósítása javarészt lehetséges, de mindenkor figyelembe kell venni, hogy a tanulók egyéni adottságai többnyire eltérnek a ép tanulók adottságaitól.

Tanulás

Kiemelt cél, hogy a sérült tanulók megismerjék a látásos megismerésben fennálló nehézségeik kompenzálását segítő eljárásokat, és begyakorolják azok alkalmazását. A tanulók a számukra kedvező külső feltételek, körülmények kialakításában kapjanak aktív szerepet. Kiemelt figyelmet kell fordítani az optikai segédeszközök (szemüveg, távcsőszemüveg, lupe, teleszkópos nagyító, elektronikus olvasógép stb.) használatának megtanítására, hogy a láthatóság legelőnyösebb feltételeit önállóan is megteremthessék maguknak. Lehetővé kell tenni számukra, hogy használják az iskolai könyvtárat, megismerjék azokat a speciális programokat és készülékeket (nagyítóprogramok, kiegészítő egységek), a rendelkezésre álló hangos-könyvtárat (kazetták, digitális könyvek), amelyek az egyéni eligazodásukat, tudásbővítésüket segítik.

Helyi tanterv

- Magyar nyelv és irodalom

A gyengén látásból fakadó sajátos nehézségek miatt az olvasás-írás tananyagának elsajátításához az 1. és a 2. évfolyamon magasabb óraszám biztosítása javasolt. Az ismeretanyag elsajátításához rövidebb terjedelmű olvasmányok (kötelező olvasmányok) választása indokolt lehet, de a hosszabb művek esetében a hangos/digitális könyvek olvasása is megvalósítható. Az olvasási tempót érintő követelmények meghatározásakor szükséges a látásteljesítmény figyelembevétele. Az írás tanításánál törekedni kell az áttekinthető, rendezett, olvasható írásképre, amelyet a tanuló saját adottságainak megfelelően betűméretben és taneszközökkel teljesít.

- Élő idegen nyelv

Az élő idegen nyelv tanulása a gyengén látó számára a látó társadalomba való beilleszkedést és az esélyegyenlőséget is célozza. Ennek érdekében kiemelten fontos a mindennapokban előforduló nehezített élethelyzetek gyors megoldását lehetővé tevő (információkérés, tájékozódás, segítségkérés, fejlett kommunikációs készség kialakítása az idegen nyelv használatában) tartalmak beépítése a helyi tantervbe.

- Matematika

A tanítás során használt eszközök, és a követelmények meghatározásakor kiemelten figyelembe kell venni az alábbiakat:

- szemléltetéshez és tanulói munkához speciális (adaptált) eszközöket kell használni (speciális vonalzó, körző stb.);
- a mérés, szerkesztés jelentősen függ a látássérülés mértékétől, ezért a pontosság szempontjából szükséges engedményeket tenni.

- Ember és társadalom

A műveltségi terület tartalmának meghatározásakor az alábbiak beépítése szükséges:

- a gyengén látó tanuló ismerje meg a látássérültekre vonatkozó jogi szabályozást, és tudja, hogyan élhet jogaival;
- ismerje a látássérültek érdekvédelmi szerveződéseit

- Ember a természetben

A teljes látást igénylő jelenségeket az ismert szintjén kell biztosítani (fizikai, kémiai, biológiai jelenségek, pl. fénytán).

A tananyagba szükséges beépíteni a gyengénlátással kapcsolatos fizikai és biológiai ismereteket, valamint lehetőséget kell adni a tanári és a tanulói kísérletekben való aktív részvételre.

A követelmények tekintetében – a balesetek elkerülése érdekében- a tanulói kísérleteknél egyéni elbírálásra van szükség.

- Földünk és környezetünk

A tartalom feldolgozása során biztosítani kell a gyengénlátók számára használható térképeket (lényegkiemelő, kontrasztos, esetenként tapintható jelzések stb.).

A követelményeknek ismeretanyag szempontjából teljes körűen, de a gyengénlátók által használt eszközzel eleget tenni.

- Énkép, önismeret (Testi és lelki egészség)

A gyengénlátó tanuló személyiségfejlődésének alakulásában alapvető szerepe van a megfelelő tanulási környezet kialakításának. Csakis ez segítheti az önálló tevékenység kialakítását. Fel kell készíteni őket arra, hogy mindannyian felelősek saját biztonságuk, sorsuk és életpályájuk alakulásában.

- Információs és kommunikációs kultúra

A gyengénlátó tanulóknál a megfelelő látási kontroll hiányának következtében nehezített a kommunikáció, a metakommunikáció által terjedő információk érzékelése, megértése, feldolgozása és alkalmazása.

Hátrányaikat az ép érzékszervek segítségével, más területek fokozott kiművelésével pótolhatják. Az információszerzésben kiemelt jelentőségű a virtuális csatornákon keresztüli ismeretszerzés, ezért az elektronikus média használatát különös gondossággal kell megtanítani: a kiválasztás szempontjai között elsődleges a láthatóság biztosítása és a hallható információk használata (kiegészítésként pl. a nagyítóprogramok és a „beszélő egységek” használata).

- Művészetek

A gyengénlátó tanulók az élet minden területén több nehézséggel küzd, mint az ép társai, ezért a készségek, képességek fejlesztése mellett kiemelten fontos a művészetek személyiségkorrekciós hatása.

Az ének-zene ismeretanyagában a hallásos tanulás kerül előtérbe

A dráma és tánc a tanuló térbeni biztonságának, mozgásuk harmóniájának kialakításában, ön- és társismeretük kialakításában, kommunikációjuk fejlesztésében kiemelt szerepet kap.

A vizuális kultúrán belül a síkbeli ábrázolás mellett a hangsúly a térbeli plasztikus megjelenítésre (mintázás, makett, agyagozás stb.) helyeződik. Fokozottan érvényesül a jó minőségű eszközök biztosítása a látássérült gyermek számára megfelelő vizuális élmény megszerzéséhez. A szerkesztési feladatoknál a pontosság terén engedményeket kell tenni.

- Informatika

A gépirás (billentyűzet) tanításának szerepe a gyengénlátó tanuló esetében kiemelten fontos annak érdekében, hogy a mindennapi életben adódó írásbeli feladatait (dolgozat, önéletrajz stb.) esztétikus külalakban készíthesse el.

A könyvtárhasználat az iskolai könyvtár használatára korlátozódik azzal a kiegészítéssel, hogy a gyermek tanuljon meg ismeretlen könyvtárban segítséget kérni és ezúton tájékozódni. Lehetőség szerint ismerje a hangos könyvtárat és igénybevételét.

- Életvitel és gyakorlati ismeretek

A műveltségi terület tartalmára mindazon ismertek beépülnek, melyek a gyengénlátó tanulók mindennapi életvezetéséhez mind teljesebb önálló életvitelhez szükségesek, illetve alakítják későbbi pályaválasztásukat.

- Testnevelés és sport

A gyengénlátó tanulók az állapotuknak megfelelő speciális mozgásnevelésben vesznek részt. A speciális tartalmak kialakításánál figyelembe vesszük a

- a mozgás-látás koordinációjának fejlesztésének
- a helyes testtartást segítő gyakorlatokra és a meglévő mozgásszervi betegségek korrekciójának fontosságát

A követelmények meghatározása mindig a gyermek egyéni állapotától függ, a látásteljesítmény, a szembetegség kihatásai és a társuló mozgásszervi betegség figyelembevételével.

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, a tanítási-tanulási folyamat azonban zömében speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított.

A részképességzavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kiegészítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta feladata. A rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terápiás terv alapján történik.

A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a számonkérési, értékelési, esetleg – indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítása,

- a kudarcűrő-képesség növelése,
- az önállóságra nevelés

Dyslexia, dysgráfia

Az olvasás-, írászavarok javításának feladata az iskolás korban, hogy kialakítsa a tanulóban az intellektusának és mindenkor osztályfokának megfelelő értő olvasás-írás készséget, fejlessze kifejező képességét, segítse az olvasás, írás eszközzé válását az ismeret megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a testséma biztonságának kialakítása,
- a téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten
- a vizumotoros koordináció gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő, valamint a vizuális és auditív észlelésre alapozó módszerrel,
- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával

Az élő idegen nyelv

Tanításánál műveltségi területen belül a komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztése kiemelt feladat.

Diszkalkulia

A matematika tantárgy tanításában fokozott figyelmet kell fordítani a következő fejlesztési területekre:

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása
- a szerialitás erősítése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

A matematika területén a kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása segíti az eredményes fejlesztést.

A kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, a figyelemzavar

A fejlesztés elvei, módszerei, feladatai:

- A tanuló optimális helyének megválasztása a pedagógus kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére
- Az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében
- A tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önérvényesítésének, cselekvéses, illetve verbális megnyilvánulásainak) megismerése siker vagy kudarc esetén. Ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése.
- Együttműködés a családdal és más szakemberekkel
- A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása
- Azoknál a tanulóknál, akiknél a sajátos nevelési igény oka a hiperaktivitás, a figyelemzavar, indokolt a korszerű, rugalmas szervezeti keretek-és módszerek előtérbe helyezése a helyi tanterv készítésénél

HITTAN

A törvényi előírásnak megfelelően bevezettük a hit és erkölcsstan oktatását. 3 egyház tart hittan órákat tanulóink számára.

- Katolikus hitoktatás
- Református hitoktatás
- Hetednapi adventista egyház hitoktatása

A tantárgy bevezetése felmenő rendszerben történik. A törvényi előírásoknak megfelelően történik a hitoktatással kapcsolatos szülői tájékoztatás és a jelentkezések felmérése. A tanulók értékelése szövegesen történik.

ERKÖLCSTAN

„Az erkölcsstan alapvető *feladata* az erkölcsi nevelés, a gyerekek közösséghez való viszonyának, értékrendjüknek, normarendszerüknek, gondolkodás- és viselkedésmódjuknak a fejlesztése, alakítása. A multidiszciplináris jellegű tantárgy legfontosabb pedagógiai jellemzője ezért az értékek közvetítése, valamint az, hogy társadalmunk közös alapvető normái egyre inkább a tanulók viselkedésének belső szabályozó erőivé váljanak.

A tantárgy *középpontjában* a formálódó gyermeki személyiség áll – testi, szellemi és lelki értelemben. Ez határozza meg a tanulás-tanítás folyamatát, illetve a tartalmának szerkezetét. Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata, valamint hazánk Alaptörvénye rögzíti az ember elidegeníthetetlen jogát az élethez és a szabadsághoz, következésképpen az erkölcsstan a személy egyediségét és méltóságát helyezi a középpontba. Erre az alapelvre kell

épülnie minden társas kapcsolatnak és közösségi szerveződésnek. Az erkölcsstan magába foglalja az ember minden fontos viszonyulását – önmagához, társaihoz és közösségeihez, környezetéhez és a világhoz – mert ezek alapozzák meg azt az értékrendet, amelyre az ember döntései során támaszkodhat.

Az erkölcsi nevelés fő célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, az európai civilizációban általánosan elfogadott erkölcsi értékek tanulmányozása és ezek alkalmazása a mindennapokban – azzal a szándékkal, hogy mindez segítségükre legyen a megfelelő életvezetés és értékrend kialakításában, az önálló véleményformálásban, erkölcsi problémáik tudatosításában és a felelős döntéshozatalban. Az erkölcsi kérdésekről való gondolkodás során az elemi értékek fokozatosan értékrenddé, többé-kevésbé koherens, folyamatosan formálódó meggyőződéseké állnak össze, amelyek később meghatározó módon befolyásolják a felnőttkori életmódot, életfelfogást és életminőséget.

.... az értékek és a normák megítélése minden korban gyakran képezte *vita és egyeztetés* tárgyát a közösségeken belül – és sokszorosan így van ez napjainkban, amikor a környezet a korábbiaknál kevesebb biztos tájékozódási pontot kínál a fiatalok számára. A saját értékek keresése közben azonban fontos megérteni azt is, hogy az értékek sokfélék és kulturálisan változatosak, s a tanulónak nyitottá kell válniuk a sajátjukétól eltérő értékrendek befogadására is. A *magatartást befolyásoló értékek/erények* egy része személyes jellegű, mivel az énnel és az identitással áll kapcsolatban. Más részük interszempatikus – másokra és a hozzájuk fűződő kapcsolatainkra vonatkozik. S megint más részük alapvetően társadalmi jellegű – közösségeinkhez és környezetünk egészéhez kapcsolódva fontos szerepet játszik abban, hogy világunk élhető és utódainkra is átöröközhető maradjon.

Az *erkölcsi érzék*, illetve mélyebb szinten a *lelkiismeret* fejlesztése azt jelenti, hogy képessé tesszük gyermekeinket arra, hogy olyan értékeket erősítsenek meg magukban, amelyek egyszerre igazodnak az alapvető erkölcsi értékekhez, valamint saját és közösségeik érdekeihez. Közben pedig fejlődnek bennük azok a pozitív belső késztetések is, amelyek segítségükre vannak a jó és a rossz felismerésében, az elkövetett hibák kijavításában, valamint a bűntudat kezelésében.

Értékeken alapuló, *felelős döntést* azonban csak szabadon lehet hozni, aminek előfeltétele az autonómia. Az erkölcsi nevelés kitüntetett célja ezért az önálló, felelős és kritikai gondolkodás, valamint a tudatos cselekvés kialakulásának elősegítése. Ugyanilyen fontos jellemzője a felelős magatartásnak az *empátia*, a másik ember helyzetének megértése és átérzése. Az erkölcsi nevelés alapvető feladata ezért a másokkal való törődés, a *szolidaritás* képességének erősítése is. S végül a felelős cselekvés harmadik elengedhetetlen összetevője az a képesség, hogy elvont, egyetemes nézőpontból is rá tudjunk tekinteni a dolgokra. Ebből a szempontból az erkölcsi nevelés fő feladata az *igazságosság* és a *méltányosság* elvének megértetése és elfogadtatása a gyerekekkel. A nevelés e három területének ugyanakkor szerves részét képezi az *érzelmi intelligencia* fejlesztése is,...

Az iskolai tanulásra jellemző módon az erkölcsstan is számos ismeretet közvetít. A tantárgy felépítése azonban nem elsősorban ismeret-, hanem sokkal inkább *érték- és fejlesztésközpontú*. A fejlesztés célja a magatartást meghatározó erkölcsi kategóriák jelentéstartalmának évről évre való gazdagítása, az életkornak megfelelő szinten való megtapasztalása, tudatosítása, illetve szükség szerinti újrendezése. Mindennek személyes tapasztalatokon, reflexiókon és véleményalkotáson kell nyugodnia.

Mivel az erkölcsi nevelés már kisgyermekkorban, a családban elkezdődik, majd az óvodában és egyre táguló környezeti hatások között folytatódik – ideértve a kortársi csoportokat és a médiát is –, a gyerekek sem az első napon, sem pedig a későbbiekben nem „tisztá lapként” lépnek be az iskola kapuján. Valamilyen ösztönösen és/vagy tudatosan már meglévő erkölcsi rendet hoznak magukkal. Ezzel összhangban vagy ezzel vitatkozva kell megpróbálni segítséget nyújtani nekik ahhoz, hogy el tudjanak igazodni az egymásnak sokszor ellentmondó értéktartalmú információk, üzenetek között, illetve hogy választást

igénylő helyzetekben lelkiismeretük szavára hallgatva, morálisan helyes döntéseket tudjanak hozni.

Mivel ez sohasem jön létre a gyerekek személyes megérintődése és elhatározása nélkül, a *pedagógus feladata* nem erkölcsi kinyilatkoztatások megfogalmazása, az erkölcsi jóval kapcsolatos ismeretek vagy egyes értékek verbális hangoztatása, hanem elsősorban a figyelem ráirányítása a különböző élethelyzetek morális vonatkozásaira, a kérdezés, a gondolkodás és az állásfoglalás bátorítása, a szabad beszélgetések, valamint a nézőpontváltást gyakoroltató szerepjátékok és viták moderálása. Nem lehet azonban eléggé hangsúlyozni – különösen az általános iskolai korosztály esetében –, hogy az eredmény döntő mértékben nem a közlések tartalmán, hanem a közvetítés módján múlik. Egy hiteles felnőtt, akinek értékekkel kapcsolatos nézetei összhangban vannak a tetteivel, csupán a *példája révén* erősebb és maradandóbb erkölcsi hatást tud gyakorolni a gyerekekre, mint mások a szavaikkal.

Az erkölcsi tanulást számos pedagógiai *módszer* és tevékenység segítheti, amelyek legfontosabb közös jellemzője az *élményszerűség*, a fizikai, szellemi és lelki értelemben vett cselekvő tanulói részvétel. Az erkölcsstanórák kitüntetett munkaformája lehet sok egyéb mellett: a szabad beszélgetés, az önkifejező alkotás, a vita, a szerepjáték, a megfigyelés, a kérdezés, a rendszerezés és az elemzés, valamint az iskolai és a helyi közösség életébe, esetleges problémáinak megoldásába, a különböző szintű kulturális és közösségi értékteremtésbe való tevékeny bekapcsolódás. Az erkölcsi nevelés jó lehetőségeit kínálják ugyanakkor az olyan tanórán kívüli formák is, mint például az iskolai hagyományok ápolása, a társak segítése, a helyi közösség számára végzett bármilyen hasznos tevékenység, illetve az önkéntes munka.

Mindezzel összhangban az *értékelés* módja is eltér a hagyományos tantárgyi értékeléstől. Az osztályozás nélküli értékelés fontos területe lehet a kíváncsi magatartási értékek rendszeres megerősítése – szóban vagy bármilyen egyéb formában – egyrészt a pedagógus, másrészt a társak és a közösség részéről.

Osztályzattal is értékelhető az egyéni vagy közös feladatokban való részvétel, illetve egy-egy konkrét tevékenység. Soha nem irányulhat viszont az értékelés azoknak a személyes vélekedéseknek a minősítésére vagy osztályozására, amelyek értékközpontú kialakítása a tantárgy lényegi funkciója.”

Az idézetek az 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet mellékletéből származnak (<http://kerettanterv.ofi.hu/index.html>)

A tantárgy teljes újszerűsége miatt a tantárgyi értékelést egy két éves kipróbálási szakasz után fogjuk kidolgozni felmenő rendszerben. Tehát az első és ötödik osztályra a 2015/2016-os tanév félévére és év végére. Az addigi két tanévben a tantárgyat tanító nevelő szóban értékeli a gyerekek órai munkáját. A kerettanterv két éves ciklusokban határozza meg a fejlesztés várt eredményeit. Ezért ki kell próbálni, hogy ezek hogyan megvalósíthatóak.

Az értékelés a tanulók órai aktivitására, vitakultúrájának fejlődésére, meggyőzőhetőségükre, egymás elfogadására, empátikus képességeik változására, szolidaritásuk kialakulására, felelős döntéspróbálkozásaik szintjére, erkölcsi érzékük, érzékenységük változására fog vonatkozni.

Minősítést nem alkalmazunk, hiszen a családból hozott értékrend döntően befolyásolja a gyerekek gondolkodását, amit az iskola nem minősíthet.

Szöveges értékelést lsd. a mellékletben.

MELLÉKLET

Erkölcstan / Hit- és erkölcsstan

S z ö v e g e s é r t é k e l é s

Órai tevékenysége:

aktív – fegyelmezett – együttműködő – passzív – fegyelmezetlen

Érdeklődése:

kiemelkedő – megfelelő – mérsékelt – felkelthető – érdektelen

Tájékozottsága a tárgyalt témakörökben:

kiemelkedő – biztos – jó – korának megfelelő – hiányos

Erkölcsei érzéke, ítélőképessége:

kiváló – jó – korának megfelelő – korosztályától elmarad – hiányos

Önértékelés, önismeret:

reálisan látja saját tulajdonságait, tevékenységeit – sok pozitív megerősítést igényel – önismerete kialakulóban van – az önértékelésben segítségre szorul – még nem látja reálisan önmagát

Véleményalkotás szintje:

véleményét kulturáltan, pontosan fejezi ki - véleményét még segítséggel fogalmazza meg – még nem képes önálló véleményalkotásra

Vitakultúra:

kulturáltan, jó érvrendszerrel vitázik – vitakultúrája kialakult – vitakultúrája kezd kialakulni – vitakultúra kezdetleges, kialakulására még várni kell

További szöveges kiegészítés:

.....
.....
.....